

δυναμένη να μεταδοθή διά τῆς μιμήσεως καὶ τῆς ἐξάψεως τῆς φαντασίας, δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ μεταδοθῆ ἔτι μᾶλλον διὰ τῆς τοικύτης θεραπείας. Πάντες οἱ νομίζοντες ὅτι ἐγένοντο θύματα δήγματος ἰοδόλου, πάντες οἱ δηχθέντες ὑπὸ ἐντόμου οἰουδήποτε ὑπεβάλλοντο εἰς τὴν θεραπείαν ταύτην. Ὅταν ὁ χορὸς διήρκει ἐπὶ χρόνον, μέρος τῶν θεατῶν κατελαμβάνετο ἐκ τῆς μανικῆς καστάσεως τοῦ ἀσθενούς, καὶ ἀσυνειδήτως παρεδίδοτο μετὰ μανίας εἰς τὸν αὐτὸν χορὸν. Ἐκ τούτου ἐπλήθη σχεδὸν ἐπιδημία γενικὴ, πάθος μανικόν. Ἡ ἐπιδημία τῆς Ἀπουλίας, καὶ τῆς χώρας τοῦ Ὑδροῦντος διεδόθη εἰς τὴν ἐπίλοιπον μεσημβρινὴν Ἰταλίαν καὶ προσέβαλε πάντας ἄνδρες καὶ γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες πάσης τάξεως ὑπελάμβανον ἑαυτοὺς προσβεβλημένους, ἢ βλέποντες τοὺς νομίζοντας ὅτι ἦσαν προσβεβλημένοι ἐπίστευον ὅτι καὶ αὐτοὶ συνέπασχον, καὶ οὕτως ἐπληθύνθη εἰς μέγιστον βαθμὸν ὁ ἀριθμὸς τῶν *ταρτολάτων*.

Αὕτῃ ἡ νευρικὴ κατάσταση διεδόθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἡ θεραπεία τῶν κατὰ τὸ λέγειν αὐτῶν δηχθέντων ὑπὸ τῆς ταραντέλλας, κατέστη κανονικὴ ἐφορτὴ, κατὰ περιόδους ὠρισμένας τοῦ ἐνιαυτοῦ τελουμένη, ἣν ὁ λαὸς ἀνέμενε ἀνυπομόνως. Στρατιαὶ μουσικῶν κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὐγούστον διέτρεχον τὰς ἐπαρχίας τῆς Νεαπόλεως, παρέμενον ἐν ἐκάστη πόλει ἢ πολιχνῇ, ἀναλαμβάνοντες ἐν ἀριθμῷ μεγάλῳ τὴν θεραπείαν τῶν ἀσθενῶν. Αὗται αἱ λεγόμεναι ἱατρικαὶ ἐφορταὶ, αἱ περιοδικῶς ἀνανεοῦμεναι, ἐπὶ τέλους ὠνομάσθησαν «*Carnavetto delle Donne*» Ἀπόκρεω τῶν γυναικῶν, διότι κυρίως παρίσαντο ἐν αὐταῖς γυναῖκες, αἵτινες κατέλειπον τὰ συμφύρονα τοῦ οἴκου τῶν, καὶ κατεσπατάλου εἰς τὰς ἀλλοκότους αὐτὰς πανηγύρεις πάντα τὰ ἐναποταμιευμένα τῶν. Πολλάκις ἡ μανικὴ αὐτῆ χορεία μετεβάλλετο εἰς ἀληθῆ ὀργιαστικὴν ἐφορτὴν, ἐν ἣ πάσα αἰδὼς ἀφίνετο κατὰ μέρος· ἄλλοτε δὲ ὁ νευρικὸς παροξυσμὸς, ὁ μέχρι μανίας καταντῶν, κατέληγεν εἰς αἱματηρὰς σκηνὰς καὶ φόνους καὶ δολοφονίας. Πολλοὶ δὲ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων ἔτρεχον χορευόντες εἰς δεξιαμένας καὶ φρέατα, ὅπου πίπτοντες ἐπνίγοντο.

Ἡ μανία τοῦ ταραντισμοῦ διήρκεσε τρεῖς ἑκατονταετηρίδας. Ἐν πάσῃ τῇ ἀκμῇ αὐτῆς εὐρίσκετο τῷ 1599, ὅτε ὁ Ferrante Imperatore ἐδημοσίευσεν τὸ περίεργον σύγγραμμα, ἐν ᾧ μετὰ πάσης λεπτομερείας, πιστεύων αὐτὸς οὗτος ἀπολύτως εἰς τὴν γνώμην τοῦ πλήθους, περιγράφει τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἰοῦ τῆς ταραντέλλας καὶ τὸν τρόπον τῆς θεραπείας.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη εἶχε σχεδὸν ἐκλίπει κατὰ τὴν 15ῃν ἑκατονταετηρίδα, κατέπαυσε δὲ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 18ῆς, ὅτε οἱ φυσιολόγοι ἐπελήφθησαν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐξετάσεως καὶ σπουδῆς τῆς ἀράχνης ταραντέλλας, ἐκ τῶν ὁποίων κατε-

δείχθη ὅτι εἶνε ζῶον ἀβλαβές· οὕτω δ' ἐξηλείφθησαν αἱ προλήψεις τοῦ ὄχλου. Δὲν ὑπάρχουσι πλέον σήμερον *ταρτολάτοι*, καὶ οὐδεὶς φοβεῖται τὸ ζῶον τοῦτο, τὸ τόσον ἄλλοτε ἐπιφοβόν, καὶ εἰς αὐτοὺς ἔτι τοὺς τόπους, ὅπου κυρίως ἀπαντᾷ εἰς μέγιστον ἀριθμὸν. Ὁ ταραντισμὸς τὰ νῦν ἐν Τάραντι καὶ τοῖς περιχώροις ἔμεινε ὡς μία ἀλλόκοτος παράδοσις τοῦ παρελθόντος. Ἐξαλειφθεὶς δ' ἐντελῶς, ἀφῆκεν ὀπισθεν αὐτοῦ εὐθυμον ἤχον χοροῦ, ἀγαπητὸν εἰς τὸν λαὸν τῆς Νεαπόλεως, τὴν *ταρταλέλλα*, καὶ παροιμίαν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ.

ΤΡΟΧΟΙ ΕΚ ΧΑΡΤΟΥ

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐστίας» ἀνεφέρσαμεν τινὰ περὶ τῶν ἐν Ἀμερικῇ κατασκευαζομένων χαρτίνων τροχῶν. Τὸ τοιοῦτο κατ' ἀρχὰς φαίνεται, ἂν οὐχὶ ἄλλο, τοῦλάχιστον παράδοξον. Δὲν ἐνοεῖται ἀμέσως ὅτι ἡ ἐκ χαρτοῦ κατασκευὴ τροχῶν στερεῶν καὶ διαρκῶν εἶνε εὐκόλου. Καὶ ὅμως κατασκευάζονται τροχοὶ ἐκ χαρτοῦ, ἔχοντες μόνον τὰ περιβλήματα ἐκ καλοῦ χάλυδος Κρούπ. Ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς κατασκευῆς καὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτῶν δὲν θὰ θεωρηθῶσι βεβαίως περιττά.

Ὁ χάρτης δι' οὗ κατασκευάζονται οἱ τροχοὶ οὗτοι εἶνε χονδρὸς (carton) ἐξ ἀχύρου. Κόπτονται αὐτὸν εἰς δίσκους σχήματος κυκλικοῦ, ἔχοντας διάμετρον μικρόν τι μεγαλειότεραν τῆς τοῦ μέλλοντος νὰ κατασκευασθῆ τροχοῦ, διατρυποῦσι δ' αὐτὸν ἐν τῷ κέντρῳ, ὅπως διέβη ἐκεῖθεν ὁ ἄξων. Ἡ τῶν τροχῶν κατασκευὴ γίνεται κατὰ τρία μεγέθη τῶν 68, τῶν 86 καὶ τῶν 115 ἑκατοσμέτρων. Προσκολλῶσι διὰ κόλλας ἀμύλου ἀνά τρεῖς τῶν κοπέντων δίσκων, καὶ τοὺς τριπλοῦς τούτους δίσκους συγκολλῶσιν ἀκολουθῶς ἄχρις οὗ σχηματισθῆ σώμα πάχους 90—120 ἑκατοστομέτρων. Τὸ σῶμα τοῦτο ὑποβάλλουσιν εἰς ὑδραυλικὴν πίεσιν 650,000 χιλιογράμμων, μεταβάλλουσιν αὐτὸ εἰς πυκνὴν πλάκα.

Τὰς πλάκας ταύτας ξηραίνουσιν ἀκολούθως ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα ἐν κλιβάνῳ ὑπὸ θερμοκρασίαν 50 βαθμῶν τοῦ εκατοβάθμου θερμομέτρου. Ἔπειτα συγκολλῶσι πολλὰς ἐξ αὐτῶν, ἄς ὑποβάλλουσιν αὐτὴς εἰς ὑδραυλικὴν πίεσιν, —ξηραίνουσι τὰ σχηματισθέντα σώματα ἐκ νέου καὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἄχρις οὗ καταστήσωσιν αὐτὰ σκληρὰ ὡς ξύλον. Μετὰ ἐξ ἐβδομάδων τοιαύτην ἐργασίαν οἱ δίσκοι ἔχουσι πάχος περὶ τὰ 12 ἑκατοστομέτρα. Μεταχειρίζονται 170 φύλλα χάρτου χονδρῶ διὰ τοὺς τροχοὺς τοῦ 1^μ· καὶ 10 ἑκατοστομέτρων, καὶ 100 φύλλα διὰ τοὺς τροχοὺς τῶν 68 ἑκατοστομέτρων διαμέτρου.

Ὁ δίσκος τίθεται τότε ἐπὶ τοῦ τόρνου, περιβάλλουσι δ' αὐτὸν διὰ χαλυβδίνων ταινιῶν ὑπὸ ὑδραυλικὴν πίεσιν 1,500 χιλιογράμμων κατὰ τετραγωνικὸν δάκτυλον, ἄχρις οὗ χάρτης καὶ

χαλύδιναι ταινίαι σχηματίσωσιν ἐν καὶ μόνον σῶμα. Ἀμφότερα τὰ ἐπίπεδα τοῦ τροχοῦ καλύπτονται διὰ παχέου σιδηροῦ ἐλάσματος προσαρμοζομένου διὰ σιδηρῶν ἤλων. Ὑποβάλλουσιν ἐπίσης τὸν τε ἄξονα καὶ τὴν τὸρμην εἰς ὑδραυλικὴν πίεσιν καὶ καλύπτουσι τὸν τροχὸν διὰ διπλοῦ στρώματος βαφῆς φαϊας.

Τὸ βάρος μεγάλου τροχοῦ εἶνε 567 χιλιόγραμμα, ὑπολογιζόμενα ὡς ἑξῆς: πεπισμένοις χάρτις, 92· χαλύδιναι ταινίαι, 280· τὸρμη, 70· ἤλοι, 25· ἐλάσμα σιδηροῦν τῶν ἐπιπέδων, 100.

Οἱ πρώτοι χάρτινοι τροχοὶ κατασκευάσθησαν τὸ 1869 ὑπὸ τοῦ Ριχάρδου Νόρτων Ἄλλεν, ἐν τῷ κράτει τῆς Βερμόντης τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Σήμερον τὰ Ἐργοστάσια τῶν χαρτινῶν ἀμαξοτροχῶν τοῦ Ἄλλεν ἀποτελοῦσι μέρος τῶν μεγάλων ἐργοστασίων τοῦ ἐν Σικάγῳ Pullmann. Τὰ ἐργοστάσια ταῦτα κατασκευάζουσι κατὰ μέσον ὄρον 28 τροχοὺς καθ' ἑκάστην, εἶτε 730 κατὰ μῆνα. Νῦν δὲ προτίθενται νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν κατασκευὴν.

Χάρτινος τροχὸς διαμέτρου 86 ἑκατοστομέτρων πωλεῖται ἀντὶ 400 φράγκων, ἐνῶ ὅμοιος σιδηροῦς δὲν στοιχίζει πλέον τῶν 75. Μεθ' ὅλην τὴν μεγάλην ταύτην διαφορὰν, ὁ χάρτινος τροχὸς εἶνε οικονομικώτερος διότι εἶνε ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ διαρκέστερος. Διὰ τῶν ἐκ σιδηροῦ τροχῶν μόλις διατρέχεται διάστημα 160,000 χιλιμέτρων, ἐνῶ οἱ χάρτινοι ἀντέχουσιν εὐκόλως εἰς διάστημα 640,000 χιλιμέτρων. Ὁ χονδρὸς χάρτις ἀποτελεῖ στρώμα, ἐφ' οὗ ἐξουδετεροῦνται αἱ ἀναπάσεις, καὶ χαλαροῦται ἡ ἀντίστασις. Ὅταν αἱ χαλύδιναι ταινίαι κατατριβῶσιν, ἀντικαθίστανται, καὶ ὁ αὐτὸς τροχὸς χρησιμεύει ἐπὶ χρόνον, οὗτινος ἡ διάρκεια εἰσέτι ἀγνοεῖται. Οἱ τροχοὶ οὗτοι εἶνε στερεώτατοι ἐπὶ 10 ἡδὴ ἔτη, καθ' ἃ μεταχειρίζεται αὐτοὺς ἡ Pullmann Palace Car Compagny, οὔτε δυστύχημα συνέβη οὔτε τροχὸς τις ἐθράυσθη.

Ἦρχισαν ἡδὴ καὶ ἐν Γερμανίᾳ νὰ δοκιμάζωσιν ἐπὶ τιναν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν τοὺς ἀμερικανικοὺς τροχοὺς, καὶ τὰ πειράματα ὑπῆρξαν λίαν εὐάρεστα. Τίς θὰ ἐτόλμα ποτὲ νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι θὰ ἤρξατο ἡμέρα, καθ' ἣν οἱ ἐκ χάρτου τροχοὶ θὰ ἐπροτιμῶντο τῶν σιδηρῶν, καὶ ὅτι ὁ ἐλαστικός καὶ ἀπαλὸς χάρτις θὰ ἀντικαθίστατο τὸ μέταλλον! ... *Π.

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Θαυμασία εἶνε ἡ ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις ἐπίδοσις τῆς γεωργίας, ἣτις ἀπασχολεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν. Οὐδεὶς ἕτερος παραγωγικὸς πλοῦτου κλάδος δύναται ἐν Ἀμερικῇ νὰ παραβληθῆ πρὸς ταύτην ὑπὸ τὴν τριπλῆν ἐποψὴν τῆς ἐκτάσεως τῶν ἔργων, τῆς ταχύτητος τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ δημοσίου πλοῦτου. Ἡ γεωργία παρέχει τροφὴν ἀ-

φθονον ἐν ταῖς Ἠνωμέναις πολιτείαις εἰς 51 ἑκατομμύρια κατοίκων, χρηρηγεῖ δὲ καὶ ἕξω αὐτῶν προϊόντα, ὧν ἡ ἀξία ἀνέρχεται περίπου εἰς 4 δισεκατομμύρια καὶ 125 ἑκατομ. φράγκων. Ἐνεκα δὲ τῆς διαφορᾶς τῶν χωρῶν καὶ τῆς ποιικιλίας τοῦ ἐδάφους πολλὰ εἰσὶ τὰ καλλιεργούμενα εἶδη. Ἡ ὄρυζα θαυμασίως εὐδοικεῖ κατὰ τὰς ἐλώδεις γαίας τῆς Ἀλαβάμας, τῶν δύο Καρολινῶν, τῆς Φλωρίδος, τῆς Γεωργίας, τῆς Λουϊσιάνης, τοῦ Μισσισιππὶ καὶ τοῦ Τεξᾶς. Καλύπτει αὕτη ἐπιφάνειαν 70 χιλιάδων ἑκταρίων, ἡ δὲ συγκομιδὴ αὐτῆς ἐν ἔτει 1880, κατὰ τὴν νεωτέραν ἀπογραφὴν, ἀνῆλθεν εἰς 110 ἑκατομμύρια ἀγγλικῶν λιτρῶν ἤτοι εἰς 50 ἑκατομμύρια χιλιόγραμμων. Ἀφ' ἐτέρου τὸ ζαχαροκάλυμον, εἰ καὶ σχετικῶς πρὸς ἄλλα ἔτη ἡδὴ δὲν εὐδοικεῖ, καταλαμβάνει ἑκτασιν 110,000 ἑκταρίων, καλλιεργεῖται δὲ καὶ αὐτὸ ἐν αἰς χώραις ἐμνημονεύσαμεν ἀνωτέρω ἐκτὸς τῆς βορείου Καρολίνης· ἐκ τούτου παράγονται 179,000 βυτία σακχάρους καλλίστης ποιότητος, καὶ 16 ἑκατομμύρια γαλλόνια κατωτέρας, ὧν ὄλων ἡ ἀξία ἀνέρχεται εἰς 578 ἑκατομμύρια φράγκων.

Τέλος καθ' ἀπάσας τὰς μεσημβρινὰς χώρας ὑπὲρ τὰ 5 ἑκατομμύρια ἑκταρίων κατέχουσιν αἱ φυτεῖαι τοῦ βάμβακος, ὧν ἡ ἐτησίαν πρόσοδος φθάνει τὸ ἐν δισεκατομμύριον φράγκων· ὁ δὲ καπνὸς, ὅστις σπείρεται ἐπὶ ἐκτάσεως 500 χιλιάδων πλέθρων, ἀποφέρει κατὰ μέσον ὄρον 115 ἑκατομμύρια φράγκων. Ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν—ἀραβοσίτου, βρώμης, σικάλεως, κριθῆς καὶ σίτου—ὑφ' ὧν καλύπτεται ἑκτασις ὀλικὴ 45,686,000 ἑκταρίων, συγκοιμίζονται κατὰ τὰ εὐφορὰ ἔτη. οἷα ἦσαν τὸ 1879 καὶ 1880, πλείονα τῶν 987 ἑκατομμυρίων ἑκατολίτρων, ἐξ ὧν τὰ 167 ἑκατομμύρια εἰσὶ σῖτος. Ἡ ἀξία τῆς συγκομιδῆς ταύτης εἶνε 2, 500, 000, 000 φράγκων· ἐὰν δὲ πρὸς ταύτην ὑπολογισθῆ ἡ ἀξία τῆς συγκομιδῆς τῶν γεωμήλων, τοῦ καπνοῦ, τοῦ βάμβακος, καὶ τῶν ὀπωρῶν, ἡ ἐκ τῆς γεωργίας πρόσοδος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀνέρχεται εἰς 8 δισεκατομμύρια καὶ ἥμισυ, εἰς ποσὸν τουτέστι ἀνώτερον τοῦ ἡμίσεος τῆς ὅλης αὐτῶν προσόδου. Λίαν δ' εὐκόλως θὰ ἠδύνατο οἱ Ἀμερικανοὶ νὰ ἀναπτύξωσιν ἐπὶ πλέον τὴν γονιμότητα τοῦ ἐδάφους αὐτῶν δι' ἐπισημονικωτέρας καλλιεργείας, μεταχειριζόμενοι τεχνητὰ λιπάσματα καὶ εἰσάγοντες τὴν ἀμειψισπορίαν, ἀλλ' οὐδαμῶς περὶ τούτου σκέπτονται, καθόσον ἄπειροί εἰσιν εἰσέτι αἱ εἰς τὴν διάθεσίν των εὐρισκόμεναι παρθένοι καὶ εὐφοροὶ γαῖαι.

Γ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ διατελοῦσι πάντα ὑπὸ ἐποπτείαν· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν μαγειρείων τοῦ Κοινοβουλίου, παρετέθησαν κατὰ τὴν ἐφστεινὴν σύνοδον μέχρι τῆς 5 Αὐγούστου 6754 προάριστα καὶ 6136 ἄριστα· ἡ πληθὺς αὕτη εἶνε πολλῶ κατωτέρα τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους.